

[**Ministeren for handel, industri og søfart.**] sæsonmæssig forbedring og er endog gunstigere end i de samme uger i fjor. I de sidste fire uger før påske var arbejdsløsheden blandt de organiserede arbejdere gennemsnitlig 66 500 mod gennemsnitlig 79 600 i de tilsvarende fire uger i 1949.

Det betyder altså, at arbejdsløsheden her i Danmark i de sidste 4 uger før påske har været godt 13 000 mand lavere end i de samme uger i fjor.

Uanset det er arbejdsløsheden dog stadig stor nok til, at vi ikke kan tilrettelægge den økonomiske politik uden at tage den i betragtning. Og at gå ind på en pengepolitik, der søger valutabalancen opnået gennem voksende arbejdsløshed, ligger ganske udenfor, hvad regeringen kan gå ind på. Det ville desuden stride mod vore europæiske samarbejdsforpligtelser, hvor den høje og stabile produktion og beskæftigelse er sat i forgrunden blandt de mål, vi i det europæiske økonomiske samarbejde skal tilstræbe.

Årsagen til de formørkede økonomiske udsigter må da søges andre steder end i en inflation, der kun eksisterer i visse oppositionspolitikeres fantasi.

Især må den søges i det forringede bytteforhold overfor udlandet. Herfor er der flere gange gjort rede overfor det høje folketing. Jeg skal ikke gentage disse redegørelser. De valutatab, der gennem det forringede bytteforhold påføres samfundet, kan med de nuværende priser udregnes til ca. 500 mill. kr. for 1950 — et beløb, hvis størrelse bedst kan illustreres ved at sammenligne det med Marshallhjælpen for 1950. Det betyder i virkeligheden, at valutatabet ved det forringede bytteforhold i det store og hele oplsluger hele den Marshallhjælp, vi venter og håber at modtage i løbet af 1950. Denne anslås som bekendt til godt 600 mill. kr.

Jeg skal derefter komme ind på spørgsmålet om den såkaldte liberalisering. Den til dato foretagne liberalisering har man endnu så få erfaringer om — de seneste frilister blev sat i kraft pr. 10. marts —, at dens virkninger på valutagifternes størrelse endnu ikke med sikkerhed kan forudsiges. Man kan blot sige, at det omfang, frilisterne har fået, naturligvis kaster et betydeligt usikkerhedsmoment ind over valutabalancens udvikling.

Efter den seneste udvidelse af den regionale friliste pr. 10. marts d. å. har importfrigørelsen fået et omfang, som svarer til lige ved 50 pct. af den samlede import fra de andre deltagende lande, beregnet på

1948-basis. Indenfor de 3 hovedvaregrupper andrager frigørelsen 58 pct. for næringsmidler, 66 pct. for råvarer og 34 pct. for bearbejdede varer.

Ifølge den seneste resolution, Danmark var med til at vedtage i Paris — den blev vedtaget den 31. januar d. å. —, skal de deltagende lande senest samtidig med vedtagelsen af en tilfredsstillende europæisk betalingsordning, som for at være tilfredsstillende bl. a. må indebære konvertibilitet mellem de deltagende landes valutaer, frigøre uden fornyet forhandling 60 pct. af deres import fra de andre medlemslande såvel for totalimportens vedkommende som indenfor de 3 hovedgrupper. Gennemføres der en sådan betalingsordning, der medfører konvertibilitet mellem valutaerne, må man antage, at den danske regionale friliste vil kunne udvides med vor samhandel med Belgien, Vesttyskland, Schweiz og Italien. Denne udvidelse af frilisternes område vil betyde, at liberaliseringsprocenterne automatisk forhøjes. Vor totale liberaliseringsprocent vil herved automatisk gå op, ikke blot til 60 pct., men helt op til 66 pct., herunder for gruppen næringsmidler 63 pct., for råvarerne 92 pct. og for de bearbejdede varer 46 pct.

Efter vedtagelsen af en tilfredsstillende europæisk betalingsordning skal organisationen derefter træffe beslutning om, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes med henblik på, at landene kan komme op på en liberalisering på ialt 75 pct. Beslutningerne herom skal dog træffes i lys af de resultater, der måtte blive opnået ved forhandlinger, som skal finde sted mellem de deltagende lande med hensyn til bl. a. toldproblemerne og afviklingen af dobbeltpriserne. Kort sagt betyder dette altså, at yderligere importfrigørelse ikke vil blive aktuel, før der er vedtaget en tilfredsstillende europæisk betalingsordning, og før medlemslandene har fundet en acceptabel løsning på toldproblemerne og dobbeltpriserne.

Fra dansk side må vi lægge overordentlig stærk vægt på disse problemers løsning. Vi ved, at vor valutaisituation er meget anstrengt og vil blive endnu mere anstrengt, i løbet af året, og vi ved, at liberaliseringen i det store og hele kun forøger importen, men ikke eksporten. Det er ikke så vanskeligt at forklare, at det må forholde sig sådan. De vigtigste danske eksportvarer, landbrugsvarerne, er jo i stor udstrækning holdt udenfor de europæiske liberaliseringsbestræbelser, ja, endog hos vor vigtigste kunde er indkøbet af landbrugs-